

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

30. januar – 3. februar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Februar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 3. 2. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.136,48	1,62%	-7,62%
Dow Jones Industrial	SAD	33.926,01	-0,15%	-3,38%
NASDAQ	SAD	12.006,96	3,31%	-13,49%
Dax 30	Nemačka	15.476,43	2,15%	0,70%
CAC 40	Francuska	7.233,94	1,93%	3,26%
FTSE 100	Velika Britanija	7.901,80	1,76%	4,95%
NIKKEI 225	Japan	27.509,46	0,46%	0,98%
Shanghai Composite	Kina	3.263,41	-0,04%	-2,92%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,55%	-1,7	288,6
	10y	2,19%	-4,8	204,6
Francuska	2y	2,69%	2,4	326,6
	10y	2,64%	-6,0	206,5
Španija	2y	2,77%	-3,7	308,9
	10y	3,11%	-11,2	217,4
Italija	2y	2,88%	-15,6	270,0
	10y	4,02%	-6,8	238,0
UK	2y	3,25%	-22,1	210,9
	10y	3,06%	-26,8	168,7
SAD	2y	4,29%	8,9	309,5
	10y	3,53%	2,1	169,5
Kanada	2y	3,81%	12,8	250,9
	10y	2,93%	4,0	112,8
Japan	2y	-0,03%	-2,0	2,2
	10y	0,49%	0,3	31,3

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0909	-0,39%	-4,67%	USD/EUR	0,9238	0,39%	5,72%
EUR/GBP	0,8910	2,24%	5,95%	USD/GBP	0,8282	2,63%	12,70%
EUR/CHF	0,9963	-0,08%	-5,32%	USD/CHF	0,9244	0,30%	0,53%
EUR/JPY	140,15	0,48%	6,63%	USD/JPY	131,05	0,88%	14,11%
EUR/CAD	1,4528	0,28%	0,15%	USD/CAD	1,3394	0,68%	5,67%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	1,90%	-0,8	247,5	4,55%	25,0	450,0	3,93%	49,9	348,7	0,95%	-0,2	165,9
1M	2,26%	12,5	281,5	4,57%	0,6	451,8	3,87%	7,1	342,7	0,94%	0,0	165,2
3M	2,55%	5,3	309,6	4,69%	1,6	447,2	4,01%	3,1	347,6	0,73%	3,6	143,1
6M	3,01%	6,9	351,0	4,81%	-0,9	438,4	4,18%	-0,1	345,3	0,41%	4,3	111,9
12M	3,37%	1,8	379,7	4,79%	-4,5	404,9	4,26%	-5,1	325,0	-0,08%	3,2	64,0

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka *

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	2,50*	0,50	2. 2. 2023.	16. 3. 2023.	3,00
Federalne rezerve SAD	4,50–4,75	0,25	1. 2. 2023.	22. 3. 2023.	4,75–5,00
Banka Engleske	4,00	0,50	2. 2. 2023.	23. 3. 2023.	4,25
Banka Kanade	4,50	0,25	25. 1. 2023.	8. 3. 2023.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,00	0,50	15. 12. 2022.	23. 3. 2023.	1,50

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 2,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 0,39% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0802 do 1,1034 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0825 do 1,0909 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Pažnja učesnika na tržištu ove nedelje bila je usmerena na sastanke centralnih banaka (FED-a, ECB-a, Banke Engleske), kao i brojne ekonomske podatke iz SAD i zone evra. **Početkom nedelje dolar je ojačao prema evru**, pred početak dvodnevno sastanka FED-a, na kome se očekivalo novo povećanje kamatnih stopa za 25 b.p., a investitori su iščekivali nove naznake o budućem pravcu monetarne politike, odnosno o tome još koliko bi povećanja moglo uslediti i kada se može očekivati eventualno smanjenje kamatnih stopa. Evro je ojačao u ponedeljak tokom perioda trgovanja, podstaknut snažnim podacima o inflaciji u Španiji, ali je na dnevnom nivou ipak zabeležio pad.

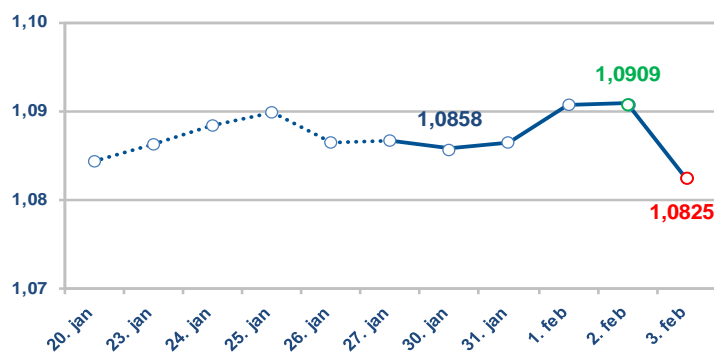
U utorak je evro najpre nastavio da slabi, pa je kurs dostigao nivo od 1,0802 dolara za evro, najniži tokom perioda trgovanja u posmatranoj nedelji, **ali je dolar oslabio nakon objavljivanja podataka da su troškovi radne snage u četvrtom tromesečju prošle godine povećani manje nego što se očekivalo**, pa se kurs na zatvaranju vratio na nivo na kome je i započeo nedelju. Takođe, objavljeno je da je BDP u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u četvrtom tromesečju prošle godine povećan za 0,1%, iako je očekivan pad od -0,1%, nakon rasta od 0,3% u prethodnom tromesečju, dok je u odnosu na isto tromesečje prethodne godine rast BDP-a iznosio 1,9%, a očekivano je 1,7%, nakon 2,3% na kraju trećeg tromesečja.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,39%

Sredinom nedelje dolar je nastavio da slabi, da bi nakon sastanka FED-a zabeležio oštar pad, na najniži nivo od 22. aprila prošle godine prema korpi valuta i na najniži nivo od 4. aprila prema evru (1,10339), pošto je predsednik FED-a Pael na konferenciji nakon sastanka zauzeo mnogo manje restriktivan stav nego što je to bio slučaj u njegovim prethodnim obraćanjima. Američka centralna banka je, u skladu sa očekivanjima, usporila tempo povećanja kamatnih stopa na 25 b.p. i signalizirala da će dalja povećanja verovatno biti potrebna, ali je Pael na konferenciji više puta istakao napredak na putu dezinflacije i nije izrazio zabrinutost oko ublažavanja finansijskih uslova.

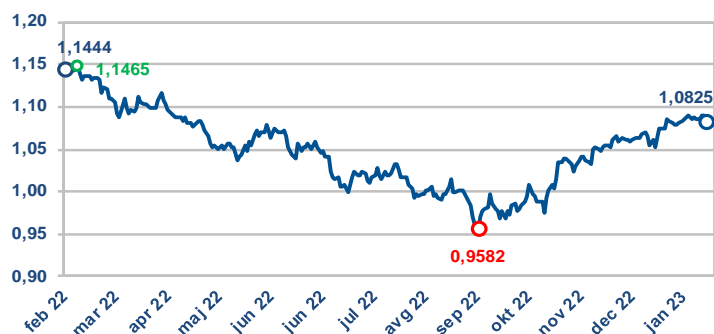
U četvrtak, evro je znatno oslabio, nakon što je ECB povećala kamatne stope za 50 b.p. i najavila još jedno takvo povećanje i na narednom sastanku, ali je **predsednica ECB-a Lagard**, poput Pauela prethodnog dana, **poslala dosta blaže poruke u pravcu restriktivne monetarne politike nego na prethodnom sastanku**. Međutim, usled prethodno velikog slabljenja dolara, na dnevnom nivou evro je ipak zabeležio blagi rast, na 1,0909, što je bio najviši nivo na zatvaranju u posmatranoj nedelji. Banka Engleske je takođe povećala referentnu kamatnu stopu za 50 b.p. i zauzela blaži stav u pogledu inflacije.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

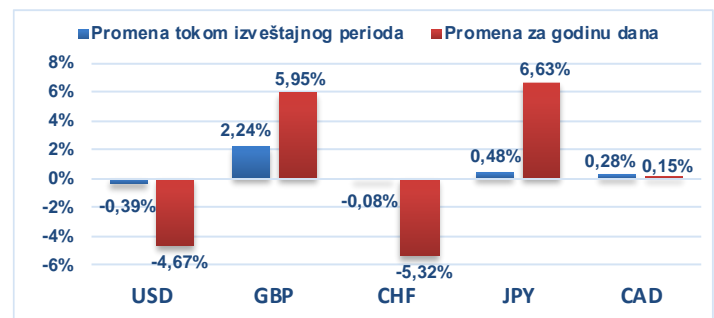
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje dolar je snažno ojačao, nakon što su objavljeni podaci s tržišta rada u SAD za januar, koji ukazuju na to da je tržište rada ostalo snažno krajem prošle i početkom ove godine, uz vrlo visok rast broja radnih mesta, smanjenje stope nezaposlenosti i solidan rast zarada, ostavljajući prostor FED-u za dalja povećanja kamatnih stopa.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0825 američkih dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost na zatvaranju u posmatranoj nedelji.

Državne obveznice SAD

Tokom nedelje prinosi državnih obveznica SAD porasli su na delu krive dužem od jedne godine, dok su smanjeni kod HoV ročnosti do šest meseci. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 9 b.p. (na 4,29%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p. (na 3,53%).

Nakon inicijalnog pada prinosa državnih obveznica SAD posle sastanka FED-a, krajem nedelje je zabeležen značajan preokret i njihov povratak na nivo pre sastanka FED-a sredinom nedelje, pre svega kod HoV dospeća oko dve godine, koji je najosetljiviji na promenu referentne kamatne stope, nakon objavljivanja podataka s tržišta rada i snažne reakcije tržišta na nov prostor da FED nastavi sa agresivnim povećanjem kamatnih stopa.

Na sastanku koji je završen 1. februara, FED je povećao referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na raspon 4,50–4,75% i najavio da će nastaviti s povećanjima i na narednim sastancima, kako bi se postigao dovoljan nivo restriktivnosti monetarne politike, ali da će uzeti u obzir i „kumulativno pooštavanje monetarne politike” koje je do sada preduzeto, kao i „kašnjenje s kojim će to pooštavanje imati uticaj na ekonomsku aktivnost, inflaciju i finansijske uslove”. Takođe, nastavlja se proces smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a, i to u obimu od 95 mlrd dolara mesečno, od čega 60 mlrd dolara državnih obveznica (i zapisa trezora) i 35 mlrd dolara hipotekarnih obveznica. **Ipak, predsednik Paul je signalizirao da je inflacija u SAD počela da usporava, te da FED nije daleko od trenutka kada će zaustaviti dalje pooštavanje monetarne politike**, pa je tržišna reakcija bila snažna u pravcu smanjenja prinosa državnih obveznica SAD. Ovo povećanje referentne stope bilo je osmo uzastopno od sastanka u martu, za ukupno 4,50 p.p. i bilo je u skladu sa očekivanjima većine tržišnih učesnika, a odluka je doneta jednoglasno.

Snažan rast zaposlenosti i u januaru; stopa nezaposlenosti od 3,4% najniža u poslednjih preko 50 godina

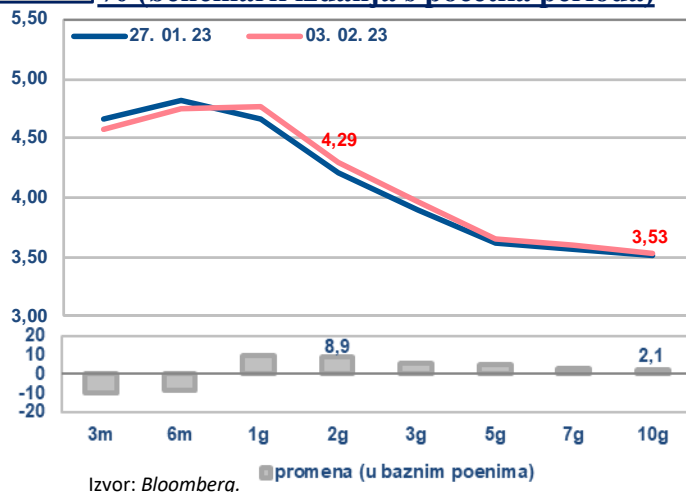
ISM indeks proizvodnog sektora SAD u januaru iznosio je 47,4, nešto ispod očekivanja (48,0) i vrednosti u decembru (48,4), gde su rast ostvarile samo dve od 18 grana. Pokazatelji na strani tražnje su se pogoršali, a nove porudžbine su bile još dublje u kontrakciji.

ISM indeks uslužnog sektora SAD u januaru je povećan znatno više od očekivanja (na 55,2 u odnosu na 50,5), nakon 49,2 u decembru, gde je rast ostvarilo deset od 18 industrija u ovom sektoru. Rast je predvođen porastom poslovne aktivnosti i novim porudžbinama. Komponenta zapošljavanja porasla je na nivo 50,0 sa 49,4, sugerišući da kompanije nisu spremne na otpuštanja radnika u uslovima izuzetno zategnutog tržišta rada. Indeks cena je smanjen na 67,8 sa 68,1, ukazujući na to da su se inflatorni pritisci blago smanjili, ali su ostali na višem nivou.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u januaru je povećan za čak 517 hiljada u odnosu na prethodni mesec, daleko iznad očekivanja (188 hiljada). Stopa nezaposlenosti je smanjena na 3,4% (najniži nivo za poslednje 53 godine), iako je bio očekivan rast na 3,6% i rast zarada je usporio u odnosu na decembar na 0,3% sa 0,4% po radnom satu, odnosno na 4,4% u odnosu na isti mesec prošle godine, nakon 4,8% u decembru, ali je i dalje znatno iznad nivoa koji je održiv, odnosno koji je u skladu sa stopom inflacije blizu ciljanog nivoa.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

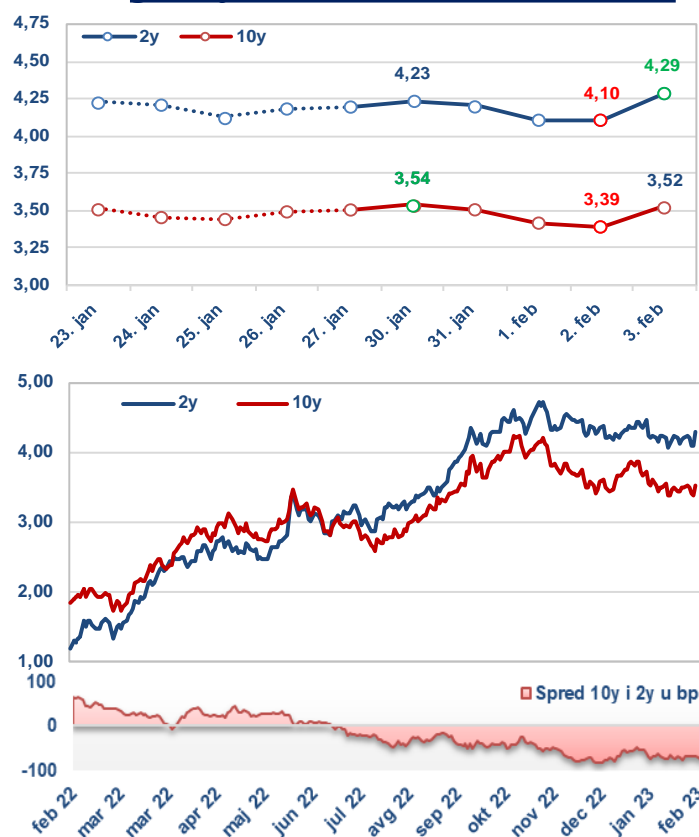
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama (NFP)	Jan.	188	517	260
ISM indeks proizvodnog sektora	Jan.	48,0	47,4	48,4
ISM indeks uslužnog sektora	Jan.	50,5	55,2	49,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica porasli su na delu krive prinosa do godinu dana, dok su na dužim ročnostima smanjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za 1,7 b.p., na 2,55%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 4,8 b.p., na 2,19%.

Do znatnijeg pada prinosa došlo je nakon sastanka ECB-a i konferencije predsednice Lagard, koja je istakla blaže poruke u pravcu restriktivne monetarne politike u odnosu na prethodni sastanak. Prinosi su se delimično oporavili poslednjeg dana izveštajnog perioda, nakon objave podataka s tržišta rada u SAD.

Na sastanku ECB-a 2. februara doneta je odluka o povećanju referentnih kamatnih stopa za novih 50 b.p., čime su stope kumulativno povećane za 300 b.p. od jula 2022, kada je započet ciklus povećanja. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice, povećane su za 50 b.p. i iznose 2,50%, 3,00% i 3,25%, respektivno.

ECB očekuje povećanje kamatne stope za novih 50 b.p. na sastanku u martu, nakon čega će procenjivati dalje promene monetarne politike. Odluke će zavisiti od narednih ekonomskih podataka i donosiće se od sastanka do sastanka. Sredstva od dospelca instrumenata kupljenih u okviru programa APP (*Asset Purchase Programme*) biće reinvestirana u potpunosti do kraja februara, nakon čega će se reinvestiranje smanjiti za 15 mlrd evra mesečno do kraja drugog tromesečja.

Na konferenciji nakon sastanka, predsednica Lagard rekla je da ECB namerava da na narednom sastanku poveća kamatne stope za novih 50 b.p., da je to vrlo verovatno, ali da nije obavezujuće za ECB. S druge strane, iako će nakon toga procenjivati dalje korake uzimajući u obzir i nove makroekonomske procene, to nikako ne mora da znači i kraj povećanja kamatnih stopa.

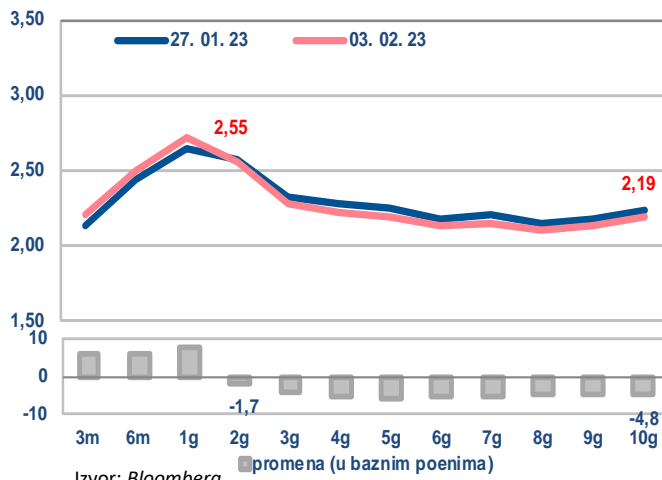
ECB povećala kamatne stope za 50 b.p. i najavila novo povećanje od 50 b.p. za mart

Prema preliminarnoj proceni Eurostat-a, inflacija u januaru iznosila je 8,5% na godišnjem nivou, što je za 0,7 p.p. ispod inflacije u decembru, pre svega zahvaljujući novom oštrm padu cena energenata. Inflacija je počela da se smanjuje i verovatno će nastaviti naglo da pada tokom ostatka godine kao rezultat prošlih kretanja cena energije i drugih dobara. Međutim, tržište rada je i dalje snažno, a domaći pritisci na cene i plate bili su jači nego što se očekivalo, što ukazuje na rizike istrajnijih inflatornih pritisaka.

BDP u zoni evra, prema preliminarnim podacima, povećan je za 0,1% (očekivano -0,1%), nakon rasta od 0,3% u prethodnom tromesečju. Rast ekonomske aktivnosti usporava od sredine prethodne godine, usled geopolitičkih neizvesnosti, posebno nakon početka rata u Ukrajini, pada globalne aktivnosti, visoke inflacije i pooštavanja finansijskih uslova. Ipak, problemi u lancima snabdevanja postepeno se smanjuju, zalihe gasa su na visokom nivou, dok poverenje raste. Rast zarada i pad cena energenata ublažice pad kupovne moći stanovništva, što će pozitivno uticati na potrošnju, pa se očekuje oporavak aktivnosti tokom narednih tromesečja.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

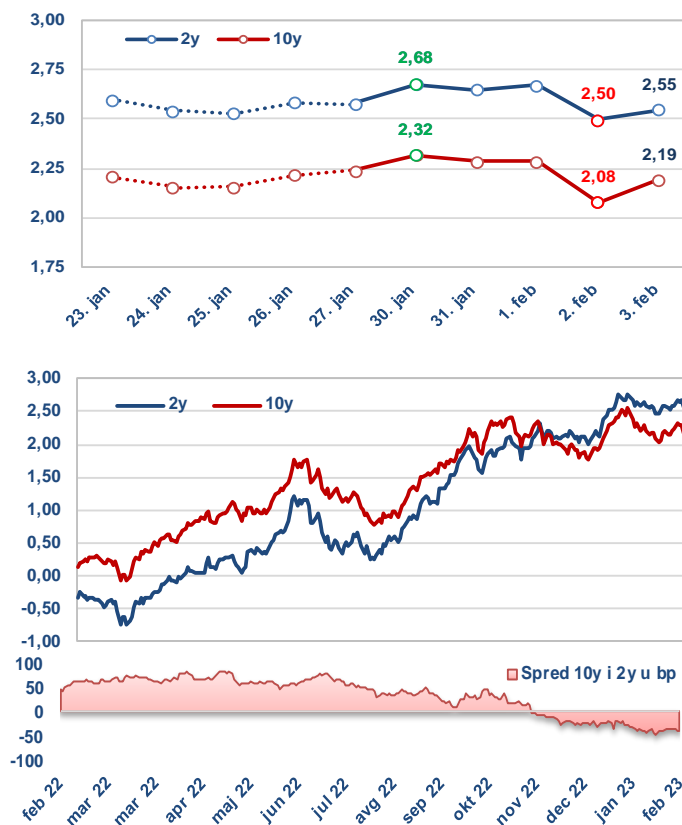
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa inflacije, G/G, zona evra, preliminarno	Jan.	8,9%	8,5%	9,2%
Stopa rasta BDP-a, T/T, zona evra, prva procena	T4	-0,1%	0,1%	0,3%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Dec.	6,5%	6,6%	6,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

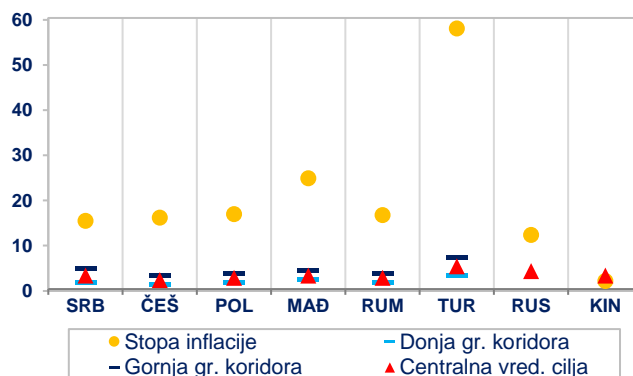
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	5,25	0,25	12. 1. 2023.	9. 2. 2023.	5,65
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	29. 3. 2023.	7,05
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	8. 2. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	28. 2. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	9. 2. 2023.	7,05
Turska (CBRT)	9,00	-1,50	24. 11. 2022.	23. 2. 2023.	8,85
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	10. 2. 2023.	7,45
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T1 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

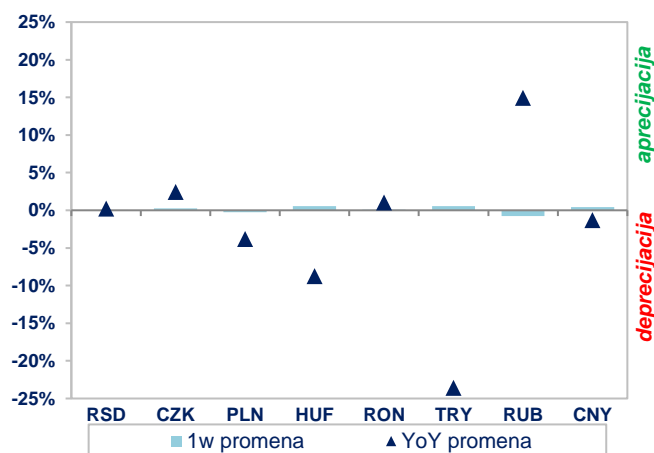
Centralna banka Češke je 2. februara zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 7%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Stope na depozitne i kreditne olakšice ostale su nepromenjene i iznose 6% i 8%, respektivno. Ovo je peti sastanak na kom je stopa ostala nepromenjena. Stopa rasta BDP-a u Češkoj je, prema preliminarnoj proceni, u četvrtom tromesečju zabeležila rast od 0,4% YoY, što je ispod stope rasta iz prethodnog tromesečja od 1,5% YoY i blago iznad očekivanja tržišnih učesnika (0,2% YoY). Na tromesečnom nivou zabeležen je pad BDP-a (-0,3% QoQ). Za celu 2022. godinu, stopa rasta BDP-a iznosi 2,5% YoY. Podsećamo da je u T3 takođe zabeležen pad BDP-a na (-0,2% QoQ), što bi značilo da je u Češkoj prisutna tehnička recesija. Ako se izuzme recesija iz 2020. godine (kriza u vezi s virusom korona), ovo je prva recesija u Češkoj od prvog tromesečja 2013. godine.

Rumunija je 30. januara na međunarodnom finansijskom tržištu izvršila reotvaranje evroobveznica emitovanih u 2022. godini, s dospećem u 2026. i 2029. godini (originalne ročnosti četiri i sedam godina, respektivno) u evrima, u ukupnom iznosu od 2 mlrd evra. Evroobveznice originalne ročnosti četiri godine (dospeće u septembru 2026. godine) prodane su u iznosu od 600 mln evra, kuponska stopa 5,00%, uz stopu prinosa od 4,84% (MS + 170 b.p.). Smanjenje prinosa tokom aukcije iznosilo je 25 b.p. (IPT: MS + 195 b.p.), dok je tražnja iznosila 1,7 mlrd evra (bid-to-cover ratio iznosio je 2,8 puta). S druge strane, evroobveznice originalne ročnosti sedam godina (dospeće u septembru 2029. godine) prodane su u iznosu od 1,4 mlrd evra, kuponska stopa 6,625%, uz stopu prinosa od 6,03% (MS + 310 b.p.). Smanjenje prinosa tokom aukcije iznosilo je 30 b.p. (IPT: MS + 340 b.p.), dok je tražnja iznosila 3,6 mlrd evra (bid-to-cover ratio iznosio je 2,6 puta). Ovo je drugi izlazak Rumunije na međunarodno finansijsko tržište ove godine, nakon što je početkom januara emitovala dolarske evroobveznice u tri tranše, u ukupnom iznosu od 3,75 mlrd dolara.

Stopa inflacije u Turskoj u januaru iznosila je 57,68% YoY (6,65% MoM), što je ispod podatka iz decembra od 64,27% YoY (1,18% MoM), ali iznad očekivanja tržišnih učesnika (53,80% YoY). Ovo je najniži nivo stope inflacije u Turskoj od februara 2022. godine. Bazna inflacija u Turskoj iznosila je 52,97% YoY (očekivano: 46,70% YoY).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,860	-9,0	311,0
Češka (2032)	4,356	-13,7	118,5
Poljska (2032)	5,705	-6,6	173,2
Mađarska (2032)	7,736	-2,7	281,9
Rumunija (2032)	7,335	5,7	180,7
Turska (2031)	10,650	42,0	-1123,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,894	-2,3	18,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je smanjena za 3,38% i kretala se u rasponu od 1.863,52 do 1.929,63 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

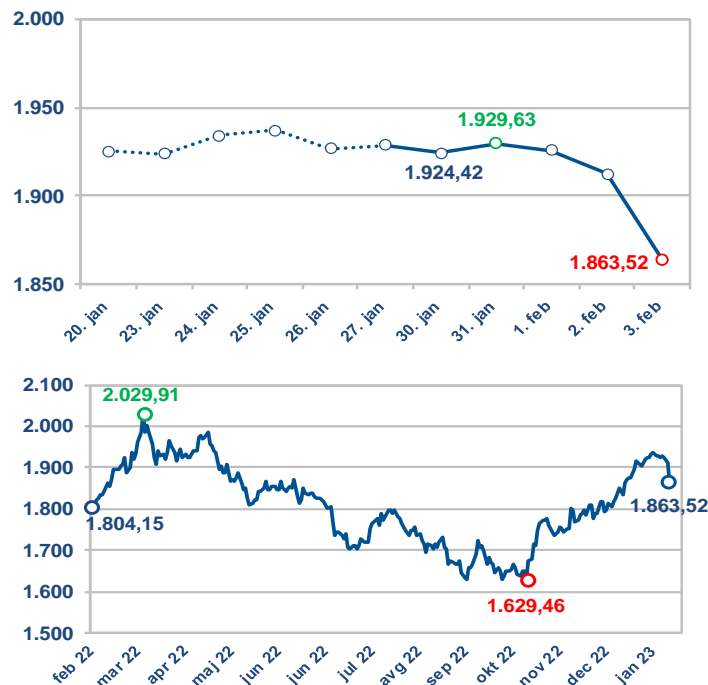
Na pad cene zlata u posmatranom periodu uticali su: najave pred sastanak FED-a da nosioci monetarne politike SAD očekuju još nekoliko povećanja nivoa kamatnih stopa; povećanje vrednosti dolara i stopa prinosa na državne HoV SAD; objavljivanje boljih od očekivanih podataka s tržišta rada u SAD (stopa nezaposlenosti od 3,4% najniža u prethodne 53 godine, otvaranje više radnih mesta, povećana produktivnost radnika, viša od očekivanja, uz umereni rast troškova rada), kao i izjava predsednika Bajdena da podaci Ministarstva rada ukazuju na funkcionisanje plana ekonomskog razvoja SAD, uz rast poslovnih aktivnosti i pad inflatornih očekivanja.

Cena zlata smanjena za 3,38% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.863,52 dolara po unci

Na ograničenje značajnijeg pada cene zlata uticali su: povećane geopolitičke napetosti i rizik od recesije; rast cena akcija rudnika zlata u svetu, nakon sastanka FED-a i saopštenja u kojima su investitori prepoznali ton ublažavanja agresivne monetarne politike čije se povećanje kamatnih stopa bliži kraju, kao i podaci o *ISM* indeksu proizvodnog sektora SAD koji beleže pad peti mesec zaredom i nalaze se u zoni kontrakcije treći mesec zaredom (najniži nivo od maja 2020).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 7,44%, koja se kretala u rasponu od 79,26 do 85,36 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

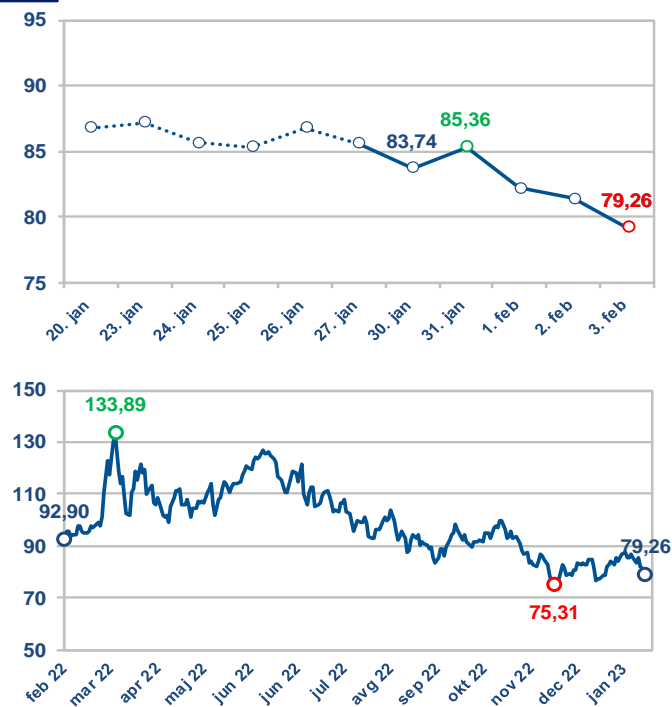
Na pad cene nafte uticali su: strah od globalnog ekonomskog usporavanja i recesije; nepromenjena očekivanja *OPEC*-a oko globalne tražnje u 2023. godini; povećana prerada nafte u Rusiji zbog većeg izvoza i zadovoljenja tražnje u Aziji; predlog Komisije EU o utvrđivanju ograničenja cena na uvoz naftnih derivata iz Rusije; izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) i Američkog instituta za naftu (*API*) o povećanju zaliha nafte i benzina u SAD, kao i prognoze *British Petroleum*-a da rat u Ukrajini ubrzava prelazak na domaće obnovljive izvore energije, uz oštriji pad tražnje za fosilnim gorivima, od 2025. godine.

Cena nafte zabeležila pad od 7,44% i na kraju posmatranog perioda iznosila 79,26 dolara po barelu

Na ograničenje značajnijeg pada cene nafte uticali su: rast tenzija na Bliskom istoku i napad dronova na mete u Iranu; očekivanja značajnijeg privrednog rasta Kine; podaci da je Kina povećala uvoz mazuta mešanog s ruskom naftom, koji koristi kao jeftinu sirovinu; očekivanje Međunarodne agencije za energiju (*IEA*) o rastu globalne tražnje za naftom u 2023; povećana tražnja za benzinom u Indoneziji nakon ukidanja mera protiv virusa korona, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.